

Народно Читалище “Паисий Хилендарски 1908”

с. Градница общ.Севлиево

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

за дейността на читалището през 2023г.

Читалището, като културно - просветна институция, е призвана да развива и обогатява културния и социален живот. Да съхранява и обогатява местните обичаи и традиции. Да осигурява достъп до информация .Да осъществява социална и образователна дейност. Да утвърждава националното самосъзнание. То е мястото, където хората могат да се занимават с творчество и да общуват с различни изкуства.

В съответствие с Устава, годишната програма и Закона за народните читалища, приоритети в работата ни през 2023 година бяха :

- . Развитие на културния и социален живот
- . Събиране , разпространяване и запазване на традициите за родния край.
- . Работа с различни възрастови групи и етноси.
- . Съвместно партньорство с кметство, пенсионерски клуб, детска градина, начално училище, професионална гимназия по транспорт народни читалища в региона и страната

Библиотечно и информационна дейност.

Тя е водеща в работата на читалището. Освен насърчаване на четенето, чрез табла и витрини се изнасяше информация за културния живот на библиотеката – за закупени нови книги, за информационните услуги, които предлагаме на потребителите.

През 2023г. бяха регистрирани:

книжен фонд – 12 732 бр.

читатели – 75

посещения в библиотеката – 438

заети книги – 1058

закупени книги – 85

отчислени – 53

Бяха направени Витрини за:

Годишнини на писатели и други бележити български личности / Ботев, Яворов, Жул Верн, Левски, 3-ти март, Айнщайн, Майн Рид , Смирненски /

Изложби на :

- Мартеници
- Шарени яйца
- Хлябове и пити
- Изработени сурвакници

Календарни празници:

Баба Марта – Направа на мартеници с деца от основното училище.

Баба Марта в Детската градина

3-ти Март – шествие, поднасяне на венец и рецитал пред паметника на загиналите градничани за свободата на България.

8-ми март- рецитал от учениците, беседа за празника

11-ти май – Честване празника на у-ще „Св.СВ.Кирил и Методи” с. Градница

с музикална програма и рецитал.

24-ти Май – Честване на празника с участието на читалищни членове и бивши и настоящи учители от селото с рецитал за братята Кирил и Методи от учениците

1- ви Юни – ден на детето. Празникът бе проведен пред читалището с аниматор.

Присъстваха деца от основното училище. Проведе се спортна и танцова надпревара.

2- ри юни Почитане Ботев и падналите за свободата и независимостта на България при паметника в селото.

6-ти септември Беседа за Съединението на България с членове на читалището

Денят на независимостта – беседа с членове на читалището.

Ден на народните будители – рецитал и беседа с ученици от ОУ

Традиционни празници:

Ден на родилната помощ / Бабинден – традиции и обичаи, почитане на медицинските работници от нашето село.

Трифон Зарезан – Празник на лозарите и винарите - общоселски празник

22-ри март Среца на читалищни дейци. Беседа за пролетта.

Среца с учениците от Основното училище. Беседа за пролетта и щъркелите

Април среща на читалищните дейци . Обсъждане на политическата сатира, свързано с 100 години от рождението на Радой Ралин, и в почит на местният учител Стоян Горалов, събрал и оставил за селото записки за прякорите в селото и алманах за наши успели съселяни

Лазаровден – лазарки обикаляха домовете на градничани и пяха лазарски песни.

Великден – боядисване на яйца с деца от селото. Показване на различни начини за украсяване на яйцата.

Великденска трапеза с членове на читалището. Беседа за традициите по великден и какво са ползвали на времето за шарене .Как са се правили боите.

Еньовден – Бране на билки , еньовска питка за здраве и беседа за билките в нашия край.

Ден на пролетните храни. „Да се хванем за зелено“ Беседа пролетните храни, източник на здраве. Изложба от приготвени ястия от зелени.

Празник на читалището под надслов „Чудото на земята е хляба“- организиран като общоселски празник.

Ден посветен на възрастните хора – на размисъл и с песни

Димитровден – Какво се прави на този ден. Почетохме именниците, а и те нас с почерпка.

Ден на християнското семейство. Беседа за традиции , обичаи, ценности.

Събор на селото. Общоселски празник

Никулден. Под надслов „Да почетем светията и именниците с традиционната рибена чорба.

Украсяване и запалване коледната елха в селото

Коледуване – общоселски празник,

Работа с деца:

- презентация на детска литература.
- Беседи и рецитали с децата от ОУ по повод празници и личности
- През април в месеца на голямото четене беседа- защо трябва да четем
- Основно през лятната ваканция събирахме децата, дошли на бабин дом и местните за :

Четене на книги с обсъждане на поуките

Развиване на логическото мислене със задаване на гатанки и логически въпроси

Подреджане на книгите в библиотеката

Проведохме беседи на тема „ Предимствата и недостатъците на ползването на телефони и таблети“, „Къде остава книгата“ и др.

Спортни занимания / батут, река, разходки , на палатки/

125 години от рождението на Хр. Смирненски. Защо трябва да го помним
.Обсъждане „Приказка за стълбата „ с 5,6,7 клас на ОУ

Работилница „Хубави неща“ Изработване на гирлянди с децата от ДГ,
изработване на звездички с децата от ОУ, изработване на коледни картички и сурвакници от деца и възрастни.

През изтеклата година обогатихме колекцията си с 1 народна носия, елек и козяк за нашата битова стая.

Партньорства:

- Осъществихме среща с Нидал Алгафари, където презентира творбите си.
- Открихме паметна плоча на Марин Петров, в местната гимназия.
- Участвахме в „Семе българско“ и „Празника на тиквата“, организирани от общ. Севлиево.
- Участвахме в „Празника на баницата“ в с. Балван.
- Посетихме празника на с. Ново село послучай 195 години от рождението на Матей Преображенски, завършил със светлинно шоу.
- Посрещнахме завеждащ Култура и председатели на читалища от общ. Вълчидол.

През изминалата година получавахме съдействие от отдел „Читалищна дейност“ на общ. Севлиево; РЕКИЦ Габрово; от методиста към Регионална библиотека –Габрово; от кметство Градница; от ръководството на ОУ Св.Св.”Кирил и Методий“; Детската градина; Професионалната гимназия и Пенсионерския клуб от селото.

През 2023 г. проведохме 1 отчетно събрание, където пред членовете на читалището дадохме отчет за свършената през 2022 г. дейност и финансов отчет. Обсъдихме с тях и плана за последващата работа.

Читалищното настоятелство е провело 7 заседания на които се обсъждаха вътрешни въпроси и задачи

В заключение можем да кажем, че измина една разнообразна година в която освен това, което бе предвидено в плана – надградихме с нови проекти. Повишихме социалните контакти. Започнахме проекти , които ще довършим и такива, които ще залегнат за всяка следваща година.

Ще работим по плана, който сме си поставили и се надяваме следващата 2024 година да бъде по- успешна.

План за работа през 2024 г.

Народно Читалище „ Паисий Хилендарски 1908”

Българското читалище, като културно – просветната организация е призвана да развива и обогатява културния и социален живот. Да съхранява и обогатява местните традиции и обичаи. Да обхване най-широк кръг от населението. Да изгради връзка между поколенията. Да утвърждава националното самосъзнание.

Нашите цели, които сме си поставили за 2024 г. са :

1. Да се повиши ролята на читалището в осигуряване на културно – информационна среда. Да наблегнем на любителското творчество, насочено към нематериалното културно наследство
  - Поне 1 път месечно да събираме градничани, за да споделяме празници и припомним обичаи. Да обсъждаме предстоящите мероприятия. Да споделят какво ново искат да организираме за тях. Да ги информираме за новозакупени книги. Да повишим социалните контакти.
  - Да открием школа – „Работилница за хубави неща“. В нея да изработваме поздравителни картички, подаръци за лични и общи празници. Да придобиваме умения.
  - Да презентираме автори и литературни творби
  - Да организираме здравни беседи

2. Да продължим и надградим дейностите за събиране, разпространяване и съхранение на народните традиции, бита и постиженията за родния край.
  - Да засилим или предизвикаме интереса на хората към историческото минало на родния край чрез беседи и разкази какво се е случило тук.
  - Да покажем дълбоката връзка с миналото, традицията и културата днес
  - Да организираме празник – годишнина от създаването на нашето читалище. През 2023 г. започнахме с 115 години. Празникът мина под надслов „Хляба – чудото на земята“. През 2024 г. през септември ще отбележим 116 г. / още не

сме се спрели под какъв надслов ще бъде. Ще го обсъдим на годишното събрание с всички членове на читалището.

- Да дообогатяваме читалищната сбирка от местни носии и предмети. С нея запознаваме всички, които посещават читалището, да им показваме начина на живот преди. Разкриваме красотата на носиите и труда на майсторите.
- Издирване и описване на позабравени обичаи в селото / чрез разговори с по-възрастните/
- Да продължим да издирваме, събираме и съхраняваме издания и записки на градничани, писали за родовете си и родния край.
- Да възобновим певческата женска група . Да ни радват с красотата на местният фолклор. Да ни припомнят старият си репертоар и да научат по-младите да могат и те да го предават на поколенията.

3. Работа с различните възрастови групи и етноси

Да се активизира процеса за привличане на по-вече деца и младежи в организираните дейности. Докато през 2023 г. основната задача бе – да възобновим социалните контакти след ковид кризата и да работим за по-социално изолираните, а именно по-възрастното поколение през 2024 г. се целим и в увличане на подрастващото поколение. Да ги приобщим към читалищната дейност чрез:

- Създаване на театрален клуб с деца от Основното училище, където да рецитираме и подготвяме сценки за празници.

- Да увеличим беседите за различни празници, обичаи и бележити българи с цел възпитание в отговорност и патриотизъм.
  - Да работим още по-вече с децата от местната детска градина. Предвиждаме групови посещения на децата в читалището, където да им разказваме за традициите и книжките. Да ги убедим, че книжката е светлото прозорче към знаенето и моженето. Ще правим с тях картички, мартенички, шарени яйца. Ще им четем. Ще играем.
  - Ще отбележим детския празник 1-ви юни с интересни и образователни игри .Ще се постареем да им покажем, че са важни за нас.
  - През лятната ваканция освен местните деца идват и внуците. Ще направим лятната работа с децата още по-разнообразна и интересна с нови занимания.
  - Ще надграждаме и срещите със изселниците ни –работещи в чужбина /когато си идват в годишният си отпуск/. Приобщаваме децата им към нашето лятно училище.
  - Ще продължим да работим и с по-възрастното поколение-нашите пенсионери, които са гръбнака в читалището и имат по-голяма нужда от социални контакти и внимание към тях. Те от своя страна ще ни предадат своята мъдрост и знания за обичаите и традициите на нашия край.
4. Библиотечно-информационна дейност.
- Библиотеката е изключително важна за нас. През следващата година ще създадем условия за развитие и утвърждаване на библиотеката към читалището като съвременен център за ефективно библиотечно обслужване на широк кръг от потребители
- Ще въведем линк, достъпен за всички с наличния библиотечен фонд, за да могат всички да знаят с какво разполагаме и това, което търсят дали го има

- Да увеличим броя на читателите
- Непрекъснато да обновяваме библиотечния си фонд с художествена, детска и учебно-помощна литература
- Ще презентираме автори и литературни творби
- Ще правим витрини за годишнини на бележити творци
- Ще обслужваме възрастни и такива с увреждания по домовете им

5. Съвместно партньорство с областта, общината, кметството в с. Градница, пенсионерският клуб, детската градина, началното училище ,професионалната гимназия по транспорт в селото и народните читалища в региона и страната

- Съгласуване за честване на национални, регионални и местни празници
- . Общи проекти за празници, концерти, рецитали, ритуали и витрини
- Обмяна на опит и гостувания с различни читалища за празници, чествания и събития / посещения и участия в техни събития, покани за наши събития/
- Ще продължаваме да работим старателно с отдел Култура общ. Севлиево, РЕКИЦ Габрово ,библиотека Априлов- Г-во, откъдето получаваме полезна информация, указания и помощ за нашата работа

6. Други

- През 2024 г. библиотекарката към читалището навършва пенсионна възраст с нужният осигурителен стаж. Молим в бюджета за следващата година да бъдат предвидени полагащите и се 2 допълнителни заплати при пенсиониране.
- Стълбището пред читалището е разбито. Представлява опасност за хората, които идват, особено през зимните месеци. За проблема бяхме писали писмо до общината /тъй като читалището се води общинска собственост/,но отговора

бе, че не са предвидени средства през 2023г. за да бъдат ремонтирани. Моля да се обърне внимание и да се предвидят такива през 2024 г.

- В читалищната сграда имаме помещение, което в момента не се използва, защото се нуждае от ремонт. В него бихме могли да направим музейна сбирка и да провеждаме различни мероприятия . Така ще можем повечето събития вместо в пенсионерския клуб или да наемаме ресторанта в селото - да ги провеждаме в нашият културен дом. Молим при възможност да ни бъде помогнато за ремонта.
- Читалището разполага и с голям кинозал с 400 места и сцена. В момента то е неизползваемо, защото покривът над него тече. Има и паднала мазилка. С цел безопасност /за да не се получи късо съединение/ токът е спрян. Там могат да се провеждат много концерти и събития. Молим в следващите години при възможност – да бъде отремонтиран.

Годишен календар на културните прояви през 2024 година

м. Януари

120 години от рождението на Георги Караславов - витрина

Ден на родилната помощ – Бабинден . Раздумка

Куркуденицата – традиционно ястие за нашият край – празник

170 години от рождението на Стефан Стамболов-беседа,

витрина

м. Февруари

Ден на лозарите и винарите-традиционен общоселски празник

Ден на пчеларя – среща на пчеларите от Градница

215 години от рождението на Чарлз Дарвин-беседа, витрина

Памет за Левски – беседа, рецитал, витрина

460 години от рождението на Галилео Галилей- беседа

м. Март

1-ви март-Баба Марта. Направа и изложба на мартеници. Баба Марта ще закичи децата в ДГ за здраве.

145 години от рождението на Александър Стамболийски витрина
3-ти март – национален празник. Шествие, рецитал, поднасяне на венци пред паметника на загиналите за свободата на България градничани

Ден на самодееца .Среща с читалищни дейци отбелязване на празника

8-ми март. Ден на жената –отбелязване на празника

90 години от рождението на Юрий Гагарин -беседа, витрина

Първа пролет – събитие

м. Април

1-ви април – ден на шегата. Беседа „ Докъде стига шегата и с какво не бива да се шегуваме“

2-ри Международен ден на детската книга. Любими приказки – Празник с децата от детската градина

1210 г. от смъртта на Хан Крум – беседа с ученици от основното Училище

Цветница и Лазаровден – лазаруване по домовете

Празник на зеленията –„ Да се хванем за зелено“

460 години от рождението на Шекспир - витрина

м. Май

Великден -шарене на яйца с децата. Изложба на шарени яйца

Гергьовден – традиционен празник

11-ти май – Ден на светите братя Кирил и Методи – витрина

22-ри май 165 години от рождението на Конан Дойл. Беседа за

Криминалните шедеврови. Витрина за Доил

24-ти май – Ден на българската просвета и култура. Среща с учители, рецитал от децата от театралният клуб

м. Юни

1-ви юни – Ден на детето. Празник със спортни състезания, игри , музика и смях .

2-ри юни – почитане на Ботев и падналите за свободата и Независимостта на България

Еньовден – събиране на билки, обсъждане - кои билки ползваме
115 години от рождението на Димитър Димов- витрина

м. Юли

Лятна работа с деца – „Добре дошло Лято”

1380 г. от рождението на кан Аспарух – беседа

1160 г. от рождението на Симеон I. Златният век на българската
Култура. - беседа

Срещи с изселници

160 години от рождението на Петър Дънов. - беседа

м. Август

Лятна работа с деца

225 г. от рождението на Петър Берон и 200 години от издаването
на първия български буквар - беседа

м. Септември

6 –ти септември - Съединението на България

15-ти септември – Откриване на новата учебна година

22-ри септември- Ден на независимостта. Отбелязване на празника

Годишнина на Читалището – Общоселски празник

м. Октомври

Ден на възрастните хора – празник под надслов „ Кога се чувстваме възрастни „

95 години от рождението на Йордан Радичков - витрина

Димитровден – традиционен празник

м. Ноември

Ден на народните будители – витрина .Среща с културни дейци

21-ви ноември – традиционен събор на с. Градница. Общоселски събор

м. Декември

100 години от рождението на Павел Матев – витрина

180 години от рождението на Петко Киряков Калоянов

/ Капитан Петко Войвода/ беседа

Никулден – традиционен празник

Коледна работилница – изработване и изложба на

коледни картички и сурвакници

„Добре дошъл дядо Коледа“ с децата от детската градина

„Коледуване“ – коледари по домовете на градничани

С този План ще положим всички усилия за утвърждаване на Читалището като обществена институция, градяща културната идентичност на българина.

.....

с.Градница

Изготвил:

/ Н.Камбурова/